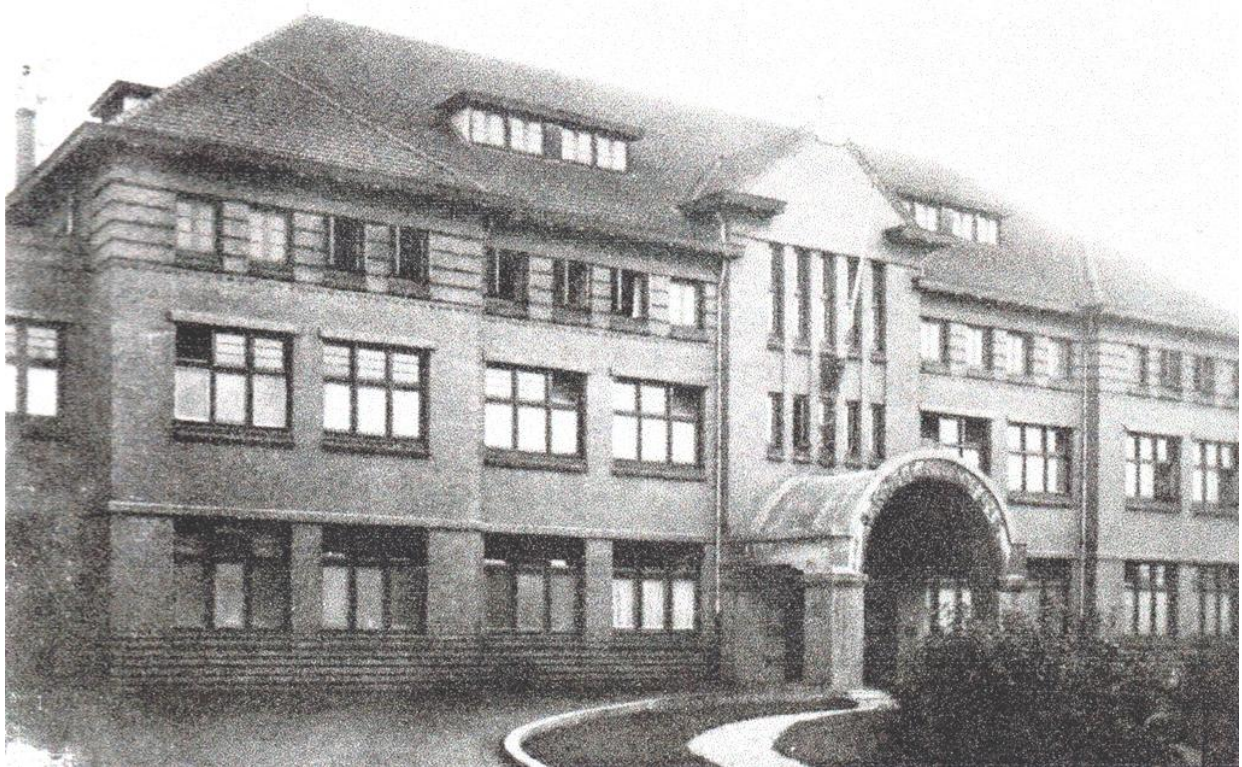

‘HET JACOBUSZIEKENHUIS’

De inwoners van ons dorp waren vroeger voor ziekenhuisopname voornamelijk aangewezen op Dordrecht of Rotterdam. Ik weet het niet helemaal zeker, maar het zou zomaar kunnen dat de autochtone Ambachters meer op Dordrecht waren georiënteerd en de ‘import’ (vooral de Rotterdammers) op Rotterdam.

Dordt kende kort na de oorlog een viertal ziekenhuizen: Refaja (Hebreeuws voor: ‘de Heere geneest’) aan de Bellevuestraat, het Diaconessenhuis aan de Prinsenstraat, het Rooms-katholieke ziekenhuis aan de Houttuinen en het gemeenteziekenhuis aan de Bankastraat. De verschillende ‘zuilen’ in de samenleving van die tijd waren hierin duidelijk te herkennen: protestants (twee ziekenhuizen), rooms-katholiek en neutraal. Ik wil dit keer iets vertellen over de voorgeschiedenis van het ‘Jacobusziekenhuis’ (Albert Schweitzerziekenhuis) op de grens van onze gemeente en Zwijndrecht. Vanwege de ligging op de grens van Ambacht en Zwijndrecht, en vanwege het belang dat de Ambachtse samenleving bij deze voorziening heeft, is het zeker de moeite waard hier iets over te zeggen.

De rooms-katholieke ziekenverpleging in deze regio gaat terug tot het eind van de 19^e, begin 20^e eeuw. Nadat men al eerder, sinds het begin van de 19^e eeuw, elders in Dordrecht een locatie in gebruik had voor onderwijs en sociale zorg (wezen, ouden van dagen), besloot men later nabij de Grotekerksbuurt een tehuis te vestigen. Het kreeg de naam van St. Jacobusgesticht, genoemd naar een eerder Gasthuis uit de Middeleeuwen. De locatie lag op de oude Sint Jacobsroute, de bedevaartsroute, die pelgrims afleggen naar Santiago de Compostella in Noord-Spanje. De naam verwees naar de apostel Jacobus, één van de twaalf apostelen van de Heere Jezus, die volgens de RK traditie in die stad is begraven.

In 1905 kreeg de Stichting een royale schenking van f 150.000,=, bestemd voor de bouw van een rooms-katholiek ziekenhuis ten behoeve van Dordtenaren 'uit de minder gegoede stand'. In 1913 werd hiervoor de eerste steen gelegd aan de Grotekerksbuurt. De verzorging werd gedragen door de zusters Franciscanessen. Voor onvermogende rooms-katholieken was de verzorging gratis. Anderen betaalden per dag f 1,50 voor verpleging 'op zaal' en f 6,= voor 'verpleging op klasse'.

Na verloop van tijd bleek de accommodatie niet meer te voldoen en werd besloten aan de Houttuinen dichtbij de Grotekerksbuurt een nieuw ziekenhuis te bouwen. In 1929 kwam dit gebouw gereed. De foto bij dit artikel laat dit ziekenhuis zien. Er zullen zeker Ambachters zijn, die zich het gebouw nog weten te herinneren. De verzorging was lange tijd in handen van nonnen onder leiding van een moeder-overste. De nonnen woonden in een klooster aan de Grotekerksbuurt. In 1986 werd afscheid genomen van het laatste religieuze personeelslid. Intussen waren er plannen ontstaan voor nieuwe huisvesting. Daarover de volgende keer.

*Historisch Genootschap Hendrik-Ido-Ambacht
Arie Verhoeven*

BOUWSTEENTJES VOOR RESTAURATIE EN NIEUWBOUW

Waardeert u deze tweewekelijkse artikelen? U kunt uw waardering tot uitdrukking brengen door onze verbouwplannen voor Den Brommert te steunen met het kopen van symbolische bouwsteentjes à € 2,50 per stuk. Stort uw bijdrage op rekening NL79 INGB 0007 2619 58 ten name van het Historisch Genootschap onder vermelding van 'bouwsteentjes'. In 2017 bracht deze actie al het mooie bedrag van € 2.217,50 op. Dat zijn 1087 steentjes. Dank aan de gevers!